EURÓPSKA
KOMISIA

V Štrasburgu 26. 11. 2024
COM(2024) 715 final

Odporúčanie

ODPORÚČANIE RADY,

ktorým sa schvaľuje národný strednodobý fiškálno-štrukturálny plán Fínska

Odporúčanie

ODPORÚČANIE RADY,

ktorým sa schvaľuje národný strednodobý fiškálno-štrukturálny plán Fínska

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie, a najmä na jej článok 121,

so zreteľom na nariadenie (EÚ) 2024/1263, a najmä na jeho článok 17,

so zreteľom na odporúčanie Komisie,

keďže:

VŠEOBECNÉ ÚVAHY

(1) Zreformovaný rámec správy hospodárskych záležitostí EÚ nadobudol účinnosť 30. apríla 2024. Hlavným prvkom zreformovaného rámca správy hospodárskych záležitostí EÚ je nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1263 o účinnej koordinácii hospodárskych politík a mnohostrannom rozpočtovom dohľade[1] spolu so zmeneným nariadením (ES) č. 1467/97 o vykonaní postupu pri nadmernom schodku[2] a zmenenou smernicou Rady 2011/85/EÚ o rozpočtových rámcoch členských štátov[3]. Cieľom rámca je zabezpečiť prostredníctvom reforiem a investícií udržateľnosť verejného dlhu a udržateľný a inkluzívny rast. Podporuje sa v ňom preberanie zodpovednosti zo strany členských štátov s dôraznejším zameraním na strednodobý horizont, sprevádzané účinným a koherentným presadzovaním pravidiel.

(2) Stredobodom nového rámca správy hospodárskych záležitostí sú národné strednodobé fiškálno-štrukturálne plány, ktoré predkladajú členské štáty Rade a Komisii. Týmito plánmi sa majú dosiahnuť dva ciele: i) zabezpečiť, aby mal verejný dlh na konci obdobia úprav hodnoverne klesajúcu trajektóriu alebo aby zostal na obozretnej úrovni a aby sa deficit verejných financií znížil pod referenčnú hodnotu 3 % HDP a udržal sa v strednodobom horizonte pod touto hodnotou, a ii) zabezpečiť, aby sa zrealizovali reformy a investície reagujúce na hlavné výzvy identifikované v kontexte európskeho semestra a aby sa riešili spoločné priority EÚ. V každom pláne sa má na tento účel predstaviť strednodobý záväzok k trajektórii vývoja čistých výdavkov[4], ktorý účinne

---

[1] Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2024/1263 z 29. apríla 2024 o účinnej koordinácii hospodárskych politík a mnohostrannom rozpočtovom dohľade a o zrušení nariadenia Rady (ES) č. 1466/97 (Ú. v. EÚ L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj).

[2] Nariadenie Rady (EÚ) 2024/1264 z 29. apríla 2024, ktorým sa mení nariadenie (ES) č. 1467/97 o urýchľovaní a objasňovaní vykonania postupu pri nadmernom schodku (Ú. v. EÚ L, 2024/1264, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1264/oj).

[3] Smernica Rady (EÚ) 2024/1265 z 29. apríla 2024, ktorou sa mení smernica 2011/85/EÚ o požiadavkách na rozpočtové rámce členských štátov (Ú. v. EÚ L, 2024/1265, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1265/oj).

[4] Ide o čisté výdavky v zmysle článku 2 nariadenia (EÚ) 2024/1263, t. j. výdavky verejnej správy bez i) úrokových výdavkov, ii) diskrečných príjmových opatrení, iii) výdavkov na programy Únie plne kryté príjmami z fondov Únie, iv) vnútroštátnych výdavkov na spolufinancovanie programov financovaných Úniou, v) cyklických prvkov výdavkov na dávky v nezamestnanosti a vi) jednorazových a iných dočasných opatrení.

stanovuje rozpočtové obmedzenie počas trvania plánu vzťahujúceho sa na štvorročné alebo päťročné obdobie (v závislosti od bežnej dĺžky volebného obdobia v danom členskom štáte). Okrem toho by sa malo v pláne vysvetliť, ako členský štát zabezpečí realizáciu reforiem a investícií reagujúcich na hlavné výzvy identifikované v kontexte európskeho semestra, a to najmä v odporúčaniach pre jednotlivé krajiny [vrátane odporúčaní týkajúcich sa prípadného postupu pri makroekonomických nerovnováhach (ďalej len „PMN“)], a ako budú členské štáty riešiť v pláne spoločné priority Únie. Obdobie fiškálnej úpravy sa vzťahuje na obdobie štyroch rokov, ktoré možno predĺžiť najviac o tri roky, ak sa členský štát zaviaže, že zrealizuje súbor príslušných reforiem a investícií, ktoré spĺňajú kritériá stanovené v nariadení (EÚ) 2024/1263.

(3) Po predložení plánu má Komisia posúdiť, či plán spĺňa požiadavky nariadenia (EÚ) 2024/1263.

(4) Na základe odporúčania Komisie má Rada následne prijať odporúčanie, v ktorom stanoví trajektóriu vývoja čistých výdavkov dotknutého členského štátu, a v príslušných prípadoch schváliť súbor reformných a investičných záväzkov, ktoré tvoria základ pre predĺženie obdobia fiškálnych úprav.

ÚVAHY TÝKAJÚCE SA NÁRODNÉHO STREDNODOBÉHO FIŠKÁLNO-ŠTRUKTURÁLNEHO PLÁNU FÍNSKA

(5) Fínsko svoj národný strednodobý fiškálno-štrukturálny plán predložilo Rade a Komisii 10. októbra 2024. Predložilo ho po predĺžení lehoty stanovenej v článku 36 nariadenia (EÚ) 2024/1263, ku ktorému došlo po dohode s Komisiou.

Postup pred predložením plánu

(6) Komisia 21. júna 2024 zaslala Fínsku v súlade s článkom 9 nariadenia (EÚ) 2024/1263 referenčnú trajektóriu[5]. Referenčnú trajektóriu Komisia uverejnila 10. októbra 2024[6]. Referenčná trajektória sa zakladá na riziku a zabezpečuje, aby mal verejný dlh na konci obdobia fiškálnych úprav a za predpokladu neprijatia ďalších rozpočtových opatrení po tomto období úprav hodnoverne klesajúcu trajektóriu alebo aby zostal v strednodobom horizonte na obozretnej úrovni a aby sa deficit verejných financií počas obdobia úprav znížil pod úroveň 3 % HDP a udržal sa v strednodobom horizonte pod touto referenčnou hodnotou. Strednodobý horizont je vymedzený ako desaťročné obdobie po skončení obdobia úprav. V súlade s článkami 7 a 8 nariadenia (EÚ) 2024/1263 je referenčná trajektória takisto v súlade s ochranným opatrením týkajúcim sa udržateľnosti dlhovej služby a ochranným opatrením týkajúcim sa odolnosti deficitu. V referenčnej trajektórii Fínska sa stanovuje, že na základe predpokladov Komisie a vychádzajúc zo sedemročného obdobia úprav by rast čistých výdavkov nemal presahovať hodnoty uvedené v tabuľke 1. To zodpovedá

---

5 Predbežné usmernenia zaslané členským štátom a Hospodárskemu a finančnému výboru zahŕňajú trajektórie bez predĺženia obdobia úprav a s predĺžením obdobia úprav (v trvaní 4, resp. 7 rokov). Zahŕňajú aj pôvodné hlavné podmienky a východiskové predpoklady použité v rámci, ktorý Komisia stanovila pre strednodobú projekciu verejného dlhu. Referenčná trajektória bola vypočítaná na základe metodiky opísanej v Monitore udržateľnosti dlhovej služby 2023 vypracovanom Komisiou (https://economy-finance.ec.europa.eu/publications/debt-sustainability-monitor-2023_en). Vychádza z prognózy Európskej komisie z jari 2024 a jej strednodobého predĺženia až do roku 2033 a dlhodobý rast HDP a náklady spojené so starnutím obyvateľstva sú v súlade so spoločnou správou Komisie a Rady o starnutí obyvateľstva z roku 2024 (https://economy-finance.ec.europa.eu/publications/2024-ageing-report-economic-and-budgetary-projections-eu-member-states-2022-2070_en).

6 https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/national-medium-term-fiscal-structural-plans_en#finland

priemernému rastu čistých výdavkov o 1,5 % počas obdobia úpravy (2025 – 2031) a o 1,5 % počas obdobia, na ktoré sa vzťahuje plán (2025 – 2028).

Tabuľka 1: Referenčná trajektória, ktorú Komisia poskytla Fínsku 21. júna 2024

	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Priemer 2025 – 2028	Priemer 2025 – 2031
Maximálny rast čistých výdavkov (ročný, v %)	1,4	1,5	1,4	1,5	1,5	1,6	1,7	1,5	1,5

Zdroj: výpočty Komisie.

(7) V súlade s článkom 12 nariadenia (EÚ) 2024/1263 viedlo Fínsko od júna do septembra 2024 s Komisiou technický dialóg. Dialóg bol zameraný na trajektóriu vývoja čistých výdavkov, ktorú plánuje Fínsko, a na jej východiskové predpoklady, plánovaný súbor reformných a investičných záväzkov, ktorý tvorí základ na predĺženie obdobia úprav vrátane reforiem a investícií (ako napríklad komplexná reforma sociálneho zabezpečenia a modelu jednotnej dávky a komplexná reforma sociálnej pomoci), ako aj na plánovanú realizáciu reforiem a investícií reagujúcich na hlavné výzvy identifikované v kontexte európskeho semestra a spoločné priority Únie v oblasti spravodlivej zelenej a digitálnej transformácie, sociálnej a hospodárskej odolnosti, energetickej bezpečnosti a budovania obranných spôsobilostí.

(8) V októbri 2024 sa Fínsko podľa informácií, ktoré poskytlo vo svojom pláne, zapojilo v súlade s článkom 11 ods. 3 a článkom 36 ods. 1 písm. c) nariadenia (EÚ) 2024/1263 do konzultačného procesu s občianskou spoločnosťou a Hospodárskou radou Fínska. Podľa informácií, ktoré Fínsko poskytlo vo svojom pláne, o pláne rokovala hospodárska rada 2. októbra 2024. Občianska spoločnosť bola pozvaná na verejné vypočutie 3. októbra 2024.

(9) Plán bol 2. októbra 2024 predložený národnému parlamentu.

Iné súvisiace procesy

(10) Fínsko predložilo 10. októbra 2024 svoj návrh rozpočtového plánu na rok 2025. Komisia prijala stanovisko k tomuto návrhu rozpočtového plánu dňa [26. novembra 2024][7].

(11) Rada 21. októbra 2024 adresovala Fínsku súbor odporúčaní v kontexte európskeho semestra[8].

ZHRNUTIE PLÁNU A JEHO POSÚDENIE KOMISIOU

(12) V súlade s článkom 16 nariadenia (EÚ) 2024/1263 Komisia posúdila plán takto:

Kontext: makroekonomická a fiškálna situácia a výhľad

(13) Hospodárska činnosť vo Fínsku sa v roku 2023 znížila o 1,2 %, keďže rast spotrebiteľských cien a úrokových sadzieb zaťažil spotrebu a investície, a to najmä v sektore stavebníctva. Podľa prognózy Európskej komisie z jesene 2024 sa v roku 2024 očakáva pokles hospodárstva o 0,3 % v dôsledku stagnujúcej spotreby

[7] Stanovisko Komisie k návrhu rozpočtového plánu Fínska, 26.11.2024, C(2024)9054 final.

[8] Odporúčanie Rady k hospodárskej politike, rozpočtovej politike, politike zamestnanosti a štrukturálnej politike Fínska, zatiaľ nebolo uverejnené.

a klesajúcich investícií v prvej polovici roka. V roku 2025 by sa mal reálny HDP zvýšiť o 1,5 %, keďže súkromná spotreba a investície by sa mali oživiť vďaka rastu reálnych miezd a nižším nákladom na financovanie, zatiaľ čo rast vývozu by sa mal obnoviť v dôsledku rastúceho zahraničného dopytu. V roku 2026 sa očakáva zvýšenie reálneho HDP o 1,6 %, keďže sa predpokladá pokračujúce rozsiahle oživenie. Očakáva sa, že počas prognózovaného obdobia (t. j. 2024 – 2026) sa bude potenciálny HDP vo Fínsku každoročne od roku 2024 do roku 2026 zvyšovať v priemere o 0,6 %, a to v dôsledku akumulácie kapitálu a zvýšenia celkovej produktivity faktorov. Miera nezamestnanosti bola v roku 2023 na úrovni 7,2 % a Komisia predpokladá, že v roku 2024 dosiahne úroveň 8,2 %, v roku 2025 úroveň 7,9 % a v roku 2026 úroveň 7,5 %. Predpokladá sa, že inflácia (deflátor HDP) sa v roku 2024 zníži z 3,9 % zaznamenaných v roku 2023 na 1,4 % a že v roku 2025 dosiahne 2,1 % a v roku 2026 dosiahne 1,9 %.

(14) Pokiaľ ide o fiškálny vývoj, deficit verejných financií Fínska v roku 2023 predstavoval 3,0 % HDP. Podľa prognózy Európskej komisie z jesene 2024 sa predpokladá, že v roku 2024 dosiahne 3,7 % HDP, pričom v roku 2025 sa zníži na 3,0 % HDP a v roku 2026 za predpokladu nezmenenej politiky na 2,5 %. Prognóza Európskej komisie z jesene 2024 zahŕňa návrh rozpočtu Fínska na rok 2025, ktorý vláda predložila národnému parlamentu v septembri. Verejný dlh dosahoval na konci roka 2023 úroveň 77,1 % HDP. Podľa prognózy Európskej komisie z jesene 2024 sa má miera zadlženosti na konci roka 2024 zvýšiť na 82,6 % HDP. Predpokladá sa, že na konci roka 2025 sa ešte zvýši na úroveň 84,7 % a na konci roka 2026 na úroveň 85,3 % HDP. Vo fiškálnej prognóze Komisie sa záväzky uvedené v strednodobých plánoch nezohľadňujú, pokiaľ nie sú podložené dôveryhodne oznámenými a dostatočne špecifikovanými konkrétnymi opatreniami v príslušných oblastiach politiky.

Trajektória vývoja čistých výdavkov a hlavné makroekonomické predpoklady v pláne

(15) Národný strednodobý fiškálno-štrukturálny plán Fínska sa vzťahuje na obdobie 2025 – 2028 a predstavuje fiškálne úpravy v priebehu siedmich rokov.

(16) Plán obsahuje informácie požadované podľa článku 13 nariadenia (EÚ) 2024/1263.

(17) Plán sa zaväzuje k trajektórii vývoja čistých výdavkov uvedenej v tabuľke 2, ktorá zodpovedá priemernému rastu čistých výdavkov vo výške 2,2 % v priebehu rokov 2025 – 2028. Okrem toho sa Fínsko zaväzuje k súboru reforiem a investícií s cieľom predĺžiť obdobie úprav na sedem rokov (2025 – 2031), počas ktorých sa plánuje priemerný rast čistých výdavkov o 2,4 %. Priemerný rast čistých výdavkov uvedený v pláne počas obdobia úprav (2025 – 2031) je vyšší ako referenčná trajektória, ktorú Komisia zaslala 21. júna 2024. V pláne sa predpokladá vyrovnaný rast potenciálneho HDP o 0,9 % za každý rok obdobia úprav. Okrem toho sa v pláne očakáva, že miera rastu deflátora HDP sa zvýši z 1,7 % v roku 2024 na 2,1 % v roku 2025 a postupne sa do konca obdobia úprav zvýši na 2,4 %.

Tabuľka 2: Trajektória vývoja čistých výdavkov a hlavné predpoklady v pláne Fínska

						Predĺženie obdobia úprav				
	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Priemer za obdobie platnosti plánu 2025 – 2028	Priemer za obdobie úprav 2025 – 2031
Rast čistých výdavkov (ročný, v %)	3,7	1,6	1,9	2,6	2,6	2,8	2,8	2,9	2,2	2,4
Rast čistých výdavkov (kumulatívny, od východiskového roka 2023, %)	3,7	5,3	7,4	10,1	13,0	16,1	19,4	22,8	Neuvádza sa.	Neuvádza sa.
Rast potenciálneho HDP (%)	1,1	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9
Inflácia (rast deflátora HDP) (%)	1,7	2,1	2,2	2,2	2,3	2,3	2,4	2,4	2,2	2,3

Zdroj: strednodobý fiškálno-štrukturálny plán Fínska a výpočty Komisie.

Vplyv záväzkov čistých výdavkov plánu na verejný dlh

(18) Ak sa trajektória vývoja čistých výdavkov, ku ktorej sa Fínsko zaviazalo v pláne, a východiskové predpoklady naplnia, verejný dlh by sa podľa plánu znížil z 81,7 % v roku 2024 na 78,2 % HDP na konci obdobia úprav v roku 2031, ako sa uvádza v nasledujúcej tabuľke. Očakáva sa, že po úprave bude v strednodobom horizonte (t. j. do roku 2041) miera zadlženosti podľa plánu klesať až pod úroveň 60 % HDP v roku 2039 a v roku 2041 dosiahne úroveň 52,7 %.

Tabuľka 3: Vývoj verejného dlhu a salda verejných financií v pláne Fínska

	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2041
Verejný dlh (% HDP)	76,6	81,7	83,2	83,9	83,6	82,9	81,4	79,7	78,2	52,7
Saldo verejných financií (% HDP)	–2,9	–3,7	–2,9	–2,0	–1,4	–0,9	–0,4	0,0	0,3	1,6

Zdroj: strednodobý fiškálno-štrukturálny plán Fínska

Podľa plánu by sa tak verejný dlh v strednodobom horizonte dostal pod referenčnú hodnotu 60 % HDP stanovenú v zmluve. Je to hodnoverné, keďže na základe predpokladov plánu sa predpokladá, že dlh bude do 2041 nižší ako 60 % HDP podľa

všetkých deterministických záťažových testov analýzy udržateľnosti dlhovej služby vypracovanej Komisiou. Na základe záväzkov v príslušných oblastiach politiky a makroekonomických predpokladov plánu je preto trajektória vývoja čistých výdavkov uvedená v pláne v súlade s požiadavkou na dlh stanovenou v článku 6 písm. a) a článku 16 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2024/1263.

Vplyv záväzkov čistých výdavkov plánu na saldo verejných financií

(19) Na základe trajektórie vývoja čistých výdavkov a predpokladov uvedených v pláne by deficit verejných financií klesol pod úroveň 0,6 % HDP v prvom roku obdobia úprav (t. j. 2025), potom by naďalej klesal a v roku 2031 by sa zmenil na prebytok. Podľa plánu by tak saldo verejných financií nepresiahlo referenčnú hodnotu 3 % HDP na konci obdobia úprav (2031). Okrem toho počas desiatich rokov nasledujúcich po období úprav (t. j. do 2041) by deficit verejných financií nepresiahol 3 % HDP. Na základe záväzkov v príslušných oblastiach politiky a makroekonomických predpokladov plánu je preto trajektória vývoja čistých výdavkov uvedená v pláne v súlade s požiadavkou na deficit stanovenou v článku 6 písm. b) a článku 16 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2024/1263.

Časový profil fiškálnej úpravy

(20) Časový profil fiškálnej úpravy meraný ako zmena štrukturálneho primárneho salda, ako sa opisuje v pláne, sa uskutočňuje prednostne v porovnaní s lineárnou trajektóriou vývoja, ktorá sa ako pravidlo uvádza v článku 6 písm. c) nariadenia (EÚ) 2024/1263. Je to spôsobené väčšou fiškálnou konsolidáciou, ktorá sa uskutoční v roku 2025, a zaznamenaním verejného obstarávania v oblasti obrany do národných účtov v rokoch 2025 a 2027, čo vedie k ďalším odchýlkam od lineárneho profilu. V dôsledku toho je fiškálna úprava počas prvých štyroch rokov plánu viac ako úmerná celkovému úsiliu o úpravu. Na základe záväzkov v príslušných oblastiach politiky a makroekonomických predpokladov plánu je preto trajektória vývoja čistých výdavkov, ktorá je uvedená v pláne, v súlade so zásadou zakazujúcou odloženie úsilia stanovenou v článku 6 písm. c) nariadenia (EÚ) 2024/1263.

Tabuľka 4: Vývoj štrukturálneho primárneho salda v pláne Fínska

	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
Štrukturálne primárne saldo (% HDP)	–0,34	–0,37	0,44	1,10	1,42	1,78	2,06	2,34	2,62
Zmena štrukturálneho primárneho salda (percentuálne body)	Neuvád za sa.	–0,04	0,82	0,66	0,32	0,36	0,28	0,28	0,28

Zdroj: strednodobý fiškálno-štrukturálny plán Fínska

Súlad plánu s ochranným opatrením týkajúcim sa odolnosti deficitu

(21) Ak sa predpoklady a záväzky plánu naplnia, štrukturálny deficit by počas celého obdobia úprav zostal pod úrovňou 1,5 % HDP. Na základe záväzkov v príslušných oblastiach politiky a makroekonomických predpokladov plánu sa preto bude naďalej dodržiavať spoločná rezerva odolnosti uvedená v článku 8 ods. 1 nariadenia (EÚ)

2024/1263, a preto sa nevyžaduje dodatočné zlepšenie štrukturálneho primárneho salda uvedené v článku 8 ods. 2 nariadenia (EÚ) 2024/1263.

Súlad plánu s ochranným opatrením týkajúcim sa udržateľnosti dlhovej služby

(22) Keďže sa podľa plánu dlh verejnej správy bude počas obdobia úprav pohybovať od 60 % do 90 % HDP, v súlade s článkom 7 nariadenia (EÚ) 2024/1263 musí miera zadlženosti v priemere klesnúť minimálne o 0,5 percentuálneho bodu ročne, kým neklesne pod 60 %. Tento priemerný pokles sa vypočíta za obdobie rokov 2024 – 2031 a rovná sa 0,5 percentuálneho bodu v pláne. Na základe záväzkov v príslušných oblastiach politiky a makroekonomických predpokladov plánu je preto trajektória vývoja čistých výdavkov uvedená v pláne v súlade s ochranným opatrením týkajúcim sa udržateľnosti dlhovej služby.

Makroekonomické predpoklady plánu

(23) Plán vychádza zo súboru predpokladov, ktorý sa líši od predpokladov Komisie zaslaných Fínsku 21. júna 2024. Konkrétne sa v pláne používajú odlišné predpoklady pre východiskovú pozíciu v roku 2024, rast potenciálneho HDP a zosúladenie dlhu a deficitu. Okrem toho sa fiškálna úprava uskutočňuje prednostne. Tieto rozdiely v predpokladoch treba dôkladne posúdiť, najmä preto, že priemerný rast čistých výdavkov v pláne je vyšší ako v referenčnej trajektórii. Ďalej v texte sú uvedené rozdiely v predpokladoch, ktoré majú najväčší vplyv na priemerný rast čistých výdavkov, pričom sa každý rozdiel v zohľadnených predpokladoch posudzuje samostatne.

- V pláne sa používa vyrovnaný rast potenciálneho produktu v období 2024 – 2041. V porovnaní s predpokladmi Komisie sa tým zvyšuje potenciálny rast počas obdobia úpravy, čiže prispieva k vyššiemu priemernému rastu čistých výdavkov. Dochádza k tomu vzhľadom na priamy vplyv, ale aj preto, že vyšší rast HDP znamená rýchlejší pokles pomeru dlhu k HDP, čo si vyžaduje nižšiu fiškálnu úpravu na splnenie ochranného opatrenia týkajúceho sa udržateľnosti dlhovej služby. Možnosť použiť alternatívne predpoklady potenciálneho rastu je v súlade s článkom 36 ods. 1 písm. f) nariadenia (EÚ) 2024/1263 za predpokladu, že kumulatívny rast v prognózovanom období (t. j. do roku 2041) je vo všeobecnosti v súlade s predpokladmi Komisie, čo je prípad plánu. Tento predpoklad sa preto považuje za riadne odôvodnený.

- Plán predstavuje prednostne uskutočňovanú fiškálnu úpravu. V porovnaní s predpokladom Komisie, ktorý sa týka lineárnej úpravy, to vedie k rýchlejšiemu poklesu dlhu a znižuje úrokové výdavky. To prispieva k tomu, že priemerný rast čistých výdavkov v pláne je počas obdobia úprav vyšší ako podľa predpokladov Komisie. Prednostné uskutočnenie fiškálnej úpravy je v súlade s článkom 6 písm. c) nariadenia (EÚ) 2024/1263. Tento predpoklad sa preto považuje za riadne odôvodnený.

- V pláne sa predpokladá menšie zosúladenie dlhu a deficitu v rokoch 2025 až 2030, a to v priemere na úrovni 1,3 % HDP v porovnaní s 1,6 % HDP v predpokladoch Komisie. To prispieva k tomu, že priemerný rast čistých výdavkov v pláne je počas obdobia úprav vyšší ako podľa predpokladov Komisie. Je to dôsledkom financovania a dodávky bezpečnostného a obranného vybavenia, ako aj investícií financovaných z výnosov z predaja verejného majetku. Tento predpoklad sa preto považuje za riadne odôvodnený.

  Zostávajúci rozdiel v predpokladoch sa týka revidovanej východiskovej pozície v roku 2024 a zodpovedá o niečo menšiemu štrukturálnemu primárnemu deficitu, než sa očakávalo na jar. To nemá veľký vplyv na priemerný rast čistých výdavkov v porovnaní s predpokladmi Komisie. Celkovo sa rozdiel medzi trajektóriou vývoja

čistých výdavkov uvedenou v pláne a referenčnou trajektóriou vysvetľuje rozdielmi v predpokladoch, ktoré sú riadne odôvodnené v súlade s článkom 13 písm. b) nariadenia (EÚ) 2024/1263. Celkovo všetky rozdiely v predpokladoch spolu vedú k priemernému rastu čistých výdavkov v pláne, ktorý je vyšší ako referenčná trajektória. Komisia zohľadní uvedené posúdenie predpokladov plánu pri svojich budúcich posúdeniach súladu s trajektóriou vývoja čistých výdavkov.

Fiškálna stratégia plánu

(24) Podľa orientačnej fiškálnej stratégie uvedenej v pláne sa záväzky, ktoré sa vzťahujú na čisté výdavky, splnia obmedzovaním výdavkov a diskrečným zvyšovaním príjmov. Vláda realizuje dva balíky opatrení, ktorých fiškálny výnos sa odhaduje na 9 miliárd EUR (3,8 % HDP). Vo všeobecnosti sú rozdelené na 3,5 miliardy (1,5 % HDP) z vyšších príjmov (t. j. priamych príjmov zo zvýšenej sadzby DPH a nepriamych príjmov zo zvýšenej dane z príjmu a sociálnych odvodov v dôsledku vyššej zamestnanosti spôsobenej inými opatreniami) a 5,5 miliardy (2,3 % HDP) z nižších výdavkov (t. j. úspor pochádzajúcich z okresov poskytujúcich služby na zlepšenie kvality života, zo zníženia sociálnych dávok a zníženia ostatných výdavkov). Väčšina politických opatrení týkajúcich sa týchto dvoch konsolidačných balíkov je už prijatá, ostatné sa majú potvrdiť alebo upraviť a vyčísliť v ročných rozpočtoch. Prijalo sa už niekoľko opatrení na strane príjmov aj výdavkov, ktoré budú mať v roku 2025 značný vplyv. Zároveň existujú riziká, ktoré ohrozujú vykonávanie orientačnej fiškálnej stratégie uvedenej v pláne, vyplývajúce z možnosti, že úspory dosiahnuté vďaka opatreniam zameraným na okresy poskytujúce služby na zlepšenie kvality života budú nižšie, ako sa očakávalo, a že aj účinky vládnych reforiem trhu práce na zamestnanosť budú neočakávane nižšie. V návrhu rozpočtového plánu na rok 2024 sa okrem toho uvádzajú politické opatrenia, ktorými sa dosiahne splnenie záväzku čistých výdavkov na rok 2025[9].

Súbor reformných a investičných záväzkov uvedených v pláne tvoriaci základ pre predĺženie obdobia fiškálnej úpravy

(25) Fínsko sa v pláne zaväzuje k súboru reforiem a investícií zameraných na zlepšenie potenciálneho rastu a fiškálnej udržateľnosti, ktoré majú tvoriť základ pre predĺženie obdobia fiškálnej úpravy zo 4 na 7 rokov. Súbor reforiem a investícií pozostáva z viacerých záväzkov z plánu obnovy a odolnosti; jedného záväzku z plánu obnovy a odolnosti s dodatočnými špecifikáciami na obmedzenie prekročenia rozpočtu; ako aj dvoch nových reforiem. Patria sem tieto opatrenia:

- Zavedenie severského modelu služieb zamestnanosti. Reformou sa mení fungovanie služieb zamestnanosti vo Fínsku, a to zvýšením zdrojov, ktoré majú služby zamestnanosti k dispozícii, zlepšením podpory poskytovanej uchádzačom o zamestnanie a sprísnením povinností pri hľadaní zamestnania pre nezamestnaných registrovaných v službách zamestnanosti. Informačný systém podporujúci služby zamestnanosti sa modernizuje s cieľom zlepšiť proces hľadania zamestnania. Reforma je záväzkom v rámci plánu obnovy a odolnosti (P3C1R1) a jej hlavným cieľom bolo uskutočniť dva milióny pohovorov v období od januára 2023 do marca 2024. V pláne sa odhaduje, že týmto opatrením by sa mohla od roku 2025 zvýšiť zamestnanosť približne o 9 500 až 10 000 pracovníkov.

[9] Pozri stanovisko Komisie k návrhu rozpočtového plánu Fínska, 26.11.2024, C(2024)9054 final.

- Zrušenie dodatočných dní dávky v nezamestnanosti. Reformou sa postupne rušia dodatočné dni dávky v nezamestnanosti, o ktoré mohli požiadať ľudia po dosiahnutí určitej vekovej hranice po uplynutí riadneho obdobia poberania dávky v nezamestnanosti. Minimálny vek potrebný na prístup k dodatočným dňom dávky v nezamestnanosti sa zvýši o jeden rok na vekovú skupinu od narodenia v roku 1963 a možnosť dodatočného dňa sa úplne zruší pre osoby narodené v roku 1965 a neskôr. Reforma je záväzkom v rámci plánu obnovy a odolnosti (P3C1R2), ktorý sa má realizovať do 2. štvrťroka 2023. Dodatočné dni dávok v nezamestnanosti sa majú postupne zrušiť do roku 2029. V pláne sa odhaduje, že týmto opatrením by sa mohla od roku 2025 zvýšiť zamestnanosť približne o 9 100 pracovníkov.
- Vykonávanie národnej reformy zdravotníckych a sociálnych služieb na podporu presadzovania záruky zákonnej starostlivosti. Reforma spočívala v prijatí právnych predpisov o zriadení 21 okresov poskytujúcich služby na zlepšenie kvality života, ktoré budú od 1. januára 2023 zodpovedné za organizáciu zdravotnej starostlivosti, sociálnej pomoci a záchranných služieb. Okrem toho tieto služby organizuje aj mesto Helsinki. Ďalej je za organizáciu špecializovanej zdravotnej starostlivosti v regióne Uusimaa zodpovedný spoločný orgán pre Helsinki a Uusimaa, tzv. skupina HUS. Reforma je záväzkom v rámci plánu obnovy a odolnosti (P4C1R1).
- Zavádzanie digitálnych inovácií v oblasti sociálnej a zdravotnej starostlivosti. Cieľom reformy je zvýšiť podiel obyvateľstva (vo veku 20 rokov a viac), ktoré využíva elektronické služby zdravotnej a sociálnej starostlivosti, z 26 % (východiskový stav v roku 2020) na 35 %. Na dosiahnutie tohto cieľa sa majú zaviesť nové digitálne služby. Reforma je záväzkom v rámci plánu obnovy a odolnosti (P4C1I4), ktorý sa má splniť do konca roka 2025.
- Investície do výskumu, vývoja a inovácií, ako aj do prechodu na čistú energiu. Toto opatrenie zahŕňa niekoľko investícií do čistých technológií zahrnutých v pláne obnovy a odolnosti (P1C1I2, P1C2I1, P1C2I3, P3C3I1, P1C1I1).
- Obnovenie zákonných povinností a administratívnych postupov okresov poskytujúcich služby na zlepšenie kvality života. Vzhľadom na značné deficity, ktoré vznikli v okresoch poskytujúcich služby na zlepšenie kvality života, vláda do plánu zahŕňa ďalšie opatrenia na nápravu situácie a zabezpečenie správneho finančného riadenia. Príkladmi takýchto opatrení sú okrem iného úprava minimálneho počtu zamestnancov v zariadeniach pre seniorov, úprava poplatkov za služby, racionalizácia využívania priestorov, posilnenie hospodárskej súťaže vo verejnom obstarávaní a zavedenie digitálnych kanálov služieb. Na základe vládneho programu a fiškálneho plánu verejnej správy (2025 – 2028) vláda odhaduje, že tieto nové úpravy by mohli do roku 2028 priniesť úspory vo výške približne 1,56 miliardy EUR. Patria sem zákonné opatrenia, ako aj vlastné konsolidačné opatrenia okresov poskytujúcich služby na zlepšenie kvality života. Tieto opatrenia predstavujú dodatočnú špecifikáciu záväzku v rámci vyššie opísaného plánu obnovy a odolnosti (P4C1R1).
- Komplexná reforma sociálnej pomoci. Cieľom reformy je posilniť úlohu sociálnej pomoci ako poslednej možnosti a krátkodobej formy dávky tým, že sa odstránia nedostatky v systéme sankcií, ktoré umožňovali, aby sociálna pomoc v plnej miere kompenzovala stratu dávky v nezamestnanosti v prípade, že si príjemcovia neplnia povinnosti pri hľadaní zamestnania. Vláda odhaduje, že reforma by mohla viesť k zníženiu počtu ľudí, ktorí potrebujú sociálnu pomoc, na polovicu a mohla by priniesť fiškálne úspory vo výške 100 miliónov EUR ročne. Očakáva sa, že po

konzultáciách so zainteresovanými stranami bude vládny návrh na jeseň 2025 predložený parlamentu a nadobudne účinnosť v druhom štvrťroku 2026.

- Komplexná reforma sociálneho zabezpečenia a zavedenie modelu jednotnej dávky. Jedným z aspektov reformy je zjednodušenie sociálneho zabezpečenia tým, že sa umožní prístup k rôznym dávkam prostredníctvom jednej administratívnej žiadosti. Očakáva sa, že po konzultáciách so zainteresovanými stranami bude reforma na jeseň 2025 predložená parlamentu a nadobudne účinnosť v druhom štvrťroku 2026.

(26) Opatrenia, ktoré tvoria základ pre predĺženie obdobia úprav a ktoré sú súčasťou plánu obnovy a odolnosti (vrátane dodatočnej špecifikácie na obnovenie zákonných povinností a administratívnych postupov okresov poskytujúcich služby na zlepšenie kvality života), sú v súlade s článkom 14 ods. 3 nariadenia (EÚ) 2024/1263, keďže sú dostatočne podrobné, prednostne uskutočňované, časovo ohraničené a overiteľné. Dve opatrenia týkajúce sa komplexnej reformy sociálnej pomoci a komplexnej reformy sociálneho zabezpečenia a zavedenia modelu jednotnej dávky ešte neboli uzákonené, preto sa v súčasnosti podrobne neopisujú. Plán obsahuje orientačný časový harmonogram ich prijatia a kvalitatívne cieľové ukazovatele na monitorovanie ich vykonávania.

(27) Záväzky plánu obnovy a odolnosti, ktoré sú základom pre predĺženie, obsahujú významné reformy a investície zamerané na zlepšenie fiškálnej udržateľnosti a na zvýšenie rastového potenciálu hospodárstva. Okrem toho sa Fínsko zaväzuje pokračovať v reformnom úsilí počas obdobia, na ktoré sa vzťahuje strednodobý fiškálno-štrukturálny plán, a zachovať úroveň investícií financovaných z vnútroštátnych zdrojov, ktorá sa dosiahla počas obdobia, na ktoré sa vzťahuje plán obnovy a odolnosti (pozri tabuľku 5). Záväzky sa budú monitorovať počas celého vykonávania plánu. V súlade s tým sa záväzky v rámci plánu obnovy a odolnosti môžu zohľadniť pri predĺžení obdobia úpravy, ako sa stanovuje v článku 36 ods. 1 písm. d) nariadenia (EÚ) 2024/1263.

(28) Očakáva sa, že súbor reforiem a investícií, ktoré tvoria základ pre predĺženie, zlepší potenciál rastu a odolnosti fínskeho hospodárstva udržateľným spôsobom, ako sa to vyžaduje v článku 14 ods. 2 písm. a) nariadenia (EÚ) 2024/1263. Očakáva sa, že opatreniami sa zlepší fungovanie trhu práce, podporia sa inovácie, zlepší sa prístup k zdravotnej starostlivosti a sociálnemu zabezpečeniu a zmodernizuje sa sociálne zabezpečenie, čím sa zlepší potenciál rastu a odolnosti fínskeho hospodárstva. Očakáva sa, že predloženými reformami trhu práce sa podporia nezamestnaní pri hľadaní práce a zvýši sa miera ekonomickej aktivity starších pracovníkov. V pláne sa odhaduje, že týmito dvoma opatreniami by sa mohlo v rokoch 2025 – 2029 vytvoriť približne 20 000 pracovných miest. Očakáva sa, že investíciami do výskumu a vývoja obsiahnutými v pláne obnovy a odolnosti sa zlepší rastový potenciál, ako aj odolnosť Fínska, a to zvýšením produktivity (v pláne sa konzervatívne odhaduje, že zvýšením investícií do výskumu a vývoja o 1 % sa zvýši produktivita o 0,02 %), prilákaním súkromných investícií a podporou zelenej transformácie a dekarbonizácie energetického systému. Podľa fínskej vlády sa očakáva, že zriadením okresov poskytujúcich služby na zlepšenie kvality života a rozvojom elektronických zdravotníckych služieb sa zlepší prístup k lekárskej starostlivosti, čo je obzvlášť dôležité, keďže miera neuspokojenia potrieb lekárskej starostlivosti presahuje priemer EÚ a Fínsko je rýchlo starnúcou spoločnosťou. Cieľom reforiem zameraných na zavedenie modelu jednotnej dávky a reformy sociálnej pomoci je optimalizovať sociálnu politiku, znížiť administratívne náklady, zaistiť spravodlivejšie sociálne zabezpečenie a zvýšiť motiváciu pracovať, a tým podporiť zamestnanosť. Bude

potrebné monitorovať účinky na sociálnu súdržnosť. Okrem toho sa ešte musia prejaviť vplyvy reformy trhu práce na zamestnanosť alebo zvýšenia produktivity v dôsledku investícií do výskumu a vývoja. Okresy poskytujúce služby na zlepšenie kvality života navyše v prvých rokoch svojej činnosti čelia viacerým ťažkostiam a vláda v pláne predložila dodatočné špecifikácie k jednému záväzku plánu obnovy a odolnosti, ktorý sa týka obnovenia zákonných povinností a administratívnych postupov okresov poskytujúcich služby na zlepšenie kvality života s cieľom obmedziť ich deficit. Celkovo sa predpoklady týkajúce sa vplyvu reforiem a investícií, ktoré tvoria základ pre predĺženie, na rast javia ako realistické, ale treba dôkladne monitorovať budúci vývoj a presný vplyv. To si vyžaduje aj zmysluplné konzultácie so zainteresovanými stranami vrátane sociálnych partnerov a príslušných organizácií občianskej spoločnosti a posúdenie distribučných a kumulatívnych účinkov opatrení.

(29) Očakáva sa, že súbor reforiem a investícií, ktoré tvoria základ pre predĺženie, podporí fiškálnu udržateľnosť, ako sa to vyžaduje v článku 14 ods. 2 písm. b) nariadenia (EÚ) 2024/1263. Tieto opatrenia dopĺňajú už prijaté balíky fiškálnej konsolidácie, ako sa uvádza vyššie pri predstavovaní fiškálnej stratégie. Očakávaný hlavný priamy účinok týchto dodatočných opatrení spočíva v tom, že vykonaním opatrení sa zníži deficit okresov poskytujúcich služby na zlepšenie kvality života, ktorý v roku 2023 dosiahol 1,4 miliardy EUR, a to v dôsledku obnovenia zákonných povinností a administratívnych postupov okresov poskytujúcich služby na zlepšenie kvality života. Konkrétne vláda prijíma opatrenia na zníženie výdavkov okresov poskytujúcich služby na zlepšenie kvality života o 685 miliónov EUR v rokoch 2025 – 2028, zatiaľ čo samotné okresy poskytujúce služby na zlepšenie kvality života majú za cieľ zaviesť opatrenia na zníženie svojich výdavkov o 874 miliónov EUR do roku 2028. Okrem toho vláda očakáva, že vďaka reforme sociálnej pomoci dosiahne ročné úspory vo výške 100 miliónov EUR. Ďalšie priame úspory môžu pochádzať z nižších administratívnych nákladov na jednu žiadosť o dávku, ktoré sú výsledkom prijatia modelu jednotnej dávky, a z nižších platieb súvisiacich so zrušením dodatočných dní dávky v nezamestnanosti. Nepriame fiškálne úspory súvisia najmä s očakávaným pozitívnym vplyvom reforiem trhu práce na zamestnanosť (t. j. zavedenie severského modelu služieb zamestnanosti a zrušenie dodatočných dní podpory v nezamestnanosti), čo by zvýšilo potenciálny rast a vytvorilo daňové príjmy. Komplexná reforma sociálneho zabezpečenia a modelu jednotnej dávky a komplexná reforma sociálnej pomoci môžu mať vplyv aj na zamestnanosť, pretože zvyšujú motiváciu pracovať, takže môžu mať aj nepriamy pozitívny fiškálny vplyv. Hoci realizované úspory z opatrení by mohli byť nižšie, ako sa očakávalo, fiškálne úspory vyplývajúce z dodatočnej špecifikácie uvedenej v pláne obnovy a odolnosti, ktorá sa týka obnovenia zákonných povinností a administratívnych postupov okresov poskytujúcich služby na zlepšenie kvality života, budú vzhľadom na veľkosť odhadovaných úspor (t. j. 1,6 mld. EUR) pravdepodobne nezanedbateľné. Dosiahnutie nepriamych úspor celkovo závisí najmä od vplyvu reforiem trhu práce na zamestnanosť.

(30) Očakáva sa, že súbor reforiem a investícií, ktoré tvoria základ pre predĺženie, bude riešiť spoločné priority EÚ, ako sa to vyžaduje v článku 14 ods. 2 písm. c) nariadenia (EÚ) 2024/1263. Reformy sociálneho zabezpečenia a trhu práce prispievajú k sociálnej odolnosti najmä tým, že sú v súlade so zásadami Európskeho piliera sociálnych práv, akými sú aktívna podpora zamestnanosti, sociálna ochrana a dávky v nezamestnanosti. Očakáva sa, že investície do výskumu a vývoja uvedené v pláne obnovy a odolnosti, ktoré sú určené na zaistenie zelenej transformácie, zvýšia inovácie v oblasti nízkouhlíkových technológií a energetickej infraštruktúry, čím prispejú

k spravodlivej zelenej transformácii a zaisteniu energetickej bezpečnosti. Zavádzanie digitálnych inovácií v oblasti sociálnej a zdravotnej starostlivosti prispieva k spravodlivej digitálnej transformácii tým, že sa zvyšuje digitalizácia verejných služieb. Ďalšia spoločná priorita EÚ, a to budovanie obranných spôsobilostí, sa súborom reforiem a investícií, ktoré tvoria základ pre predĺženie, nerieši.

(31) Súbor reforiem a investícií, ktoré tvoria základ pre predĺženie, reaguje na príslušné[10] odporúčania adresované Fínsku vydané v rámci európskeho semestra, ako sa to vyžaduje v článku 14 ods. 2 písm. d) nariadenia (EÚ) 2024/1263. Súbor reforiem a investícií, ktoré tvoria základ pre predĺženie, reaguje najmä na tieto odporúčania adresované Fínsku zamerané na:

- aktívnu politiku trhu práce, stimuly pre prácu a účasť na trhu práce (odporúčania adresované Fínsku vydané v rokoch 2019 a 2020) zavedením severského modelu služieb zamestnanosti a zrušením ďalších dní dávok v nezamestnanosti;
- zdravotnú starostlivosť, dlhodobú starostlivosť, rozpočtový rámec a fiškálne riadenie (odporúčania adresované Fínsku vydané v rokoch 2019 a 2020) reformou okresov poskytujúcich služby na zlepšenie kvality života a zavedením digitálnych inovácií v zdravotníctve;
- energiu z obnoviteľných zdrojov, energetickú infraštruktúru a siete, energetickú účinnosť, výskum a inovácie, regionálny rozvoj a miestne verejné služby a podnikateľské prostredie (vrátane politík pre MSP) (odporúčania adresované Fínsku vydané v rokoch 2019, 2020, 2022 a 2023) formou rôznych investícií uvedených v pláne obnovy a odolnosti do energetických technológií a infraštruktúr, nízkouhlíkového vodíka a zachytávania a využívania oxidu uhličitého, recyklácie kľúčových materiálov, ako aj ďalších finančných prostriedkov na výskum, vývoj a inovácie;
- chudobu, sociálne začlenenie a sociálnu ochranu (odporúčanie adresované Fínsku vydané v roku 2024) reformou sociálneho zabezpečenia, modelom jednotnej dávky a sociálnej pomoci.

(32) V pláne sa zabezpečuje zachovanie plánovanej celkovej úrovne verejných investícií financovaných z vnútroštátnych zdrojov, ktoré sa v priemere realizujú počas obdobia, na ktoré sa vzťahuje plán obnovy a odolnosti, ako sa vyžaduje v článku 14 ods. 4 nariadenia (EÚ) 2024/1263.

[10] Odporúčania pre jednotlivé krajiny považované za „relevantné“ sú odporúčania: i) prijaté Radou od roku 2019; ii) v prípade ktorých členský štát ešte nedosiahol „úplný“ alebo „podstatný“ pokrok pri ich riešení a nie sú neaktuálne (hodnotené ako „nehodnotené/bez príspevku na doplnenie“), ako vyplýva z hodnotenia pri poslednom dohľade v rámci európskeho semestra [k dispozícii na stránke CeSaR (europa.eu)], iii) nesúvisia s čisto fiškálnym Paktom stability a rastu a iv) nezahŕňajú tú istú výzvu, ale sú preformulované.

Tabuľka 5: Verejné investície financované z vnútroštátnych zdrojov v rámci plánu (% HDP)

Priemerná úroveň za obdobie, na ktoré sa vzťahuje plán obnovy a odolnosti (2022 až 2026)([11])	T+1	T+2	T+3	T+4	Priemer za obdobie trvania plánu
4,4	4,7	4,5	4,6	4,4	4,6

Zdroj: strednodobý fiškálno-štrukturálny plán Fínska

(33) A napokon sa môže súbor reformných a investičných záväzkov, ktoré tvoria základ pre predĺženie, považovať za zlučiteľný so záväzkami z plánu obnovy a odolnosti a partnerskej dohody uzavretej v rámci viacročného finančného rámca, ako sa to vyžaduje v článku 14 ods. 4 nariadenia (EÚ) 2024/1263. Zavedenie modelu jednotnej dávky a reforma sociálnej pomoci nie sú v rozpore so záväzkami z plánu obnovy a odolnosti, zatiaľ čo ostatné opatrenia vyplývajú priamo zo záväzkov prijatých v rámci plánu obnovy a odolnosti.

(34) Na záver možno konštatovať, že súbor reforiem a investícií, ktorý tvorí základ pre predĺženie obdobia úprav, spĺňa ako celok kritériá uvedené v článku 14 nariadenia (EÚ) 2024/1263. V dôsledku toho sa obdobie úpravy môže predĺžiť zo štyroch na sedem rokov, ako sa uvádza v pláne.

Ďalšie zámery týkajúce sa reforiem a investícií uvedené v pláne, ktorými sa reaguje na hlavné výzvy identifikované v kontexte európskeho semestra a ktorými sa riešia spoločné priority Únie

(35) Okrem súboru reforiem a investícií, ktoré tvoria základ pre predĺženie obdobia úprav, sa v pláne opisujú zámery týkajúce sa ostatných reforiem a investícií, ktorých cieľom je reagovať na hlavné výzvy identifikované v kontexte európskeho semestra, najmä v odporúčaniach adresovaných Fínsku, a riešiť spoločné priority EÚ. Plán zahŕňa desať reforiem a investícií.

(36) Pokiaľ ide o spoločnú prioritu spočívajúcu v spravodlivej zelenej a digitálnej transformácii vrátane cieľov v oblasti klímy stanovených v nariadení (EÚ) 2021/1119, plán zahŕňa reformu zameranú na zvýšenie výdavkov na výskum a vývoj na 4 % HDP do roku 2030, pričom tretina finančných prostriedkov by pochádzala z verejných zdrojov, čo by znamenalo zvýšenie približne o 280 miliónov EUR ročne do roku 2030. Dodatočné verejné prostriedky na výskum a vývoj budú okrem iného vyčlenené na podporu podnikového výskumu a vývoja, na spoluprácu medzi podnikmi a výskumníkmi, na financovanie výskumných projektov a na výskumné infraštruktúry. Opatrenie reaguje na odporúčania, ktoré boli adresované Fínsku v rokoch 2019 a 2020 v oblasti výskumu a inovácií, a je v súlade s fínskym Digitálnym kompasom a vnútroštátnym strategickým plánom digitálneho desaťročia.

(37) Pokiaľ ide o spoločnú prioritu spočívajúcu v sociálnej a hospodárskej odolnosti vrátane Európskeho piliera sociálnych práv, plán zahŕňa opatrenia na zníženie dávok,

[11] Predpokladá a akceptuje sa, že tieto dve obdobia sa budú prekrývať. Požiadavka na zachovanie úrovne investícií sa má vzťahovať na roky po skončení životnosti Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti.

ktoré odrádzajú od práce (napr. zmeny v dávkach v nezamestnanosti, ktoré by mali zvýšiť zamestnanosť o 40 000 pracovníkov počas funkčného obdobia vlády, a indexové zníženie dávok sociálneho zabezpečenia, ktoré by malo v rovnakom období zvýšiť zamestnanosť o 18 600 pracovníkov), opatrenia na zmiernenie nedostatku kvalifikovaných pracovníkov (napr. zvýšenie finančných prostriedkov aj dostupných miest v oblastiach, v ktorých je nedostatok pracovnej sily, ako je medicína), a opatrenia na zlepšenie prístupu k zdravotnej starostlivosti a zníženie počtu čakateľov (napr. zvýšením finančných prostriedkov na úhradu výdavkov na súkromnú zdravotnú starostlivosť). Opatrenia reagujú na odporúčania, ktoré boli Fínsku adresované v rokoch 2019, 2020, 2022 a 2023 v súvislosti s aktívnymi politikami trhu práce, stimulmi k práci a účasťou na trhu práce, zdravotnou starostlivosťou a vzdelávaním.

(38) Pokiaľ ide o spoločnú prioritu spočívajúcu v energetickej bezpečnosti, plán neobsahuje ďalšie reformy a investície.

(39) Pokiaľ ide o spoločnú prioritu spočívajúcu v obranných spôsobilostiach, plán neobsahuje ďalšie reformy a investície.

(40) V pláne nie sú opísané ďalšie reformy a investície na plnenie odporúčaní adresovaných Fínsku (v ktorých sa podľa hodnotenia Komisie nedosiahol žiadny podstatný pokrok) v oblasti zručností, odborného vzdelávania a prípravy a vzdelávania dospelých, dopravy, dlhodobej starostlivosti a boja proti praniu špinavých peňazí (odporúčania adresované Fínsku vydané v rokoch 2019, 2020 a 2023).

(41) V pláne sa uvádzajú informácie o súlade a v náležitých prípadoch o komplementarite s fondmi politiky súdržnosti, ako aj s plánom obnovy a odolnosti Fínska. V pláne sa náležite odkazuje na národný program reforiem Fínska do roku 2024, v ktorom sa opisuje synergia a komplementarita s politikou súdržnosti a plánom obnovy a odolnosti.

(42) V pláne sa uvádza prehľad potrieb Fínska v oblasti verejných investícií z hľadiska spoločných priorít EÚ. V súvislosti so zelenou a digitálnou transformáciou sa v pláne zdôrazňuje potreba investícií do čistej energie s cieľom znížiť závislosť od fosílnych palív a do prelomových technológií, ako je umelá inteligencia, s cieľom ďalej posilniť zelenú transformáciu. V súvislosti so sociálnou a hospodárskou odolnosťou sa v pláne zdôrazňuje potreba investícií do zvyšovania úrovne vzdelania a kontinuálneho vzdelávania. V súvislosti s energetickou bezpečnosťou sa v pláne zdôrazňuje potreba investícií zameraných na zníženie závislosti EÚ od tretích krajín. V súvislosti s budovaním obranných spôsobilostí sa v pláne zdôrazňuje potreba investícií na posilnenie obranných spôsobilostí Fínska v súlade so záväzkami voči NATO.

Záver posúdenia Komisie

(43) Komisia celkovo zastáva názor, že plán Fínska spĺňa požiadavky nariadenia (EÚ) 2024/1263.

CELKOVÝ ZÁVER

(44) V súlade s článkom 17 nariadenia (EÚ) 2024/1263 by Rada mala Fínsku odporučiť trajektóriu vývoja čistých výdavkov, ako sa stanovuje v pláne, a mal by sa schváliť súbor reforiem a investícií, ktoré tvoria základ pre predĺženie obdobia úprav na sedem rokov,

TÝMTO ODPORÚČA Fínsku:

1. zabezpečiť, aby rast čistých výdavkov nepresiahol maximálne hodnoty stanovené v prílohe I k tomuto odporúčaniu;

2. zrealizovať v stanovených lehotách súbor reforiem a investícií, ktoré tvoria základ pre predĺženie obdobia fiškálnych úprav na sedem rokov, ako sa stanovuje v prílohe II k tomuto odporúčaniu.

Rada okrem toho Fínsko vyzýva, aby zabezpečilo realizáciu ďalších reforiem a investícií reagujúcich na hlavné výzvy identifikované v rámci európskeho semestra, najmä v odporúčaniach pre Fínsko, a aby sa pritom zameralo na riešenie spoločných priorít Únie.

PRÍLOHA I

Maximálna miera rastu čistých výdavkov
(ročná a kumulatívna miera rastu, v nominálnom vyjadrení)
Fínsko

Roky		2025	2026	2027	2028
Miery rastu (%)	ročná	1,6	1,9	2,6	2,6
	kumulatívna (*)	5,3	7,4	10,1	13,0

(*) Kumulatívna miera rastu sa vypočíta vo vzťahu k základnému roku 2023.

PRÍLOHA II

Súbor reforiem a investícií, ktoré sú základom predĺženia obdobia úprav na sedem rokov
Fínsko

	Hlavný cieľ	Opis a načasovanie kľúčových krokov[12]	Ukazovateľ (ukazovatele) monitorovania
Zavedenie severského modelu služieb zamestnanosti (Existujúce opatrenie z plánu obnovy a odolnosti: odkaz v pláne obnovy a odolnosti Fínska – P3C1R1)	Cieľom opatrenia je reforma procesu verejných služieb zamestnanosti.	1. Do 2. štvrťroka 2022: Nadobudnutie účinnosti zákona o verejných službách zamestnanosti a službách pre podniky, ktorým sa upravuje severský model služieb zamestnanosti pre proces služieb poskytovaných uchádzačom o zamestnanie, ako sa uvádza v míľniku 77 2. Do 4. štvrťroka 2023: Zvýšenie ročného počtu pracovných pohovorov v súlade so severským modelom služieb zamestnanosti zo 783 070 na 2 000 000, ako je uvedené v cieli 78	Uspokojivé plnenie príslušných míľnikov a cieľov 77, 78, 79 plánu obnovy a odolnosti

[12] Načasovanie opatrení z plánu obnovy a odolnosti je orientačné a zodpovedá záväzkom v príslušnom vykonávacom rozhodnutí Rady.

		3. Do 4. štvrťroka 2023: Všetkých päť digitálnych funkcií, ktoré vyžaduje model severských služieb zamestnanosti, je integrovaných do informačného systému verejných služieb zamestnanosti (TE-PES) a je funkčných, ako je uvedené v míľniku 79	
Zrušenie dodatočných dní dávky v nezamestnanosti (Existujúce opatrenie z plánu obnovy a odolnosti: odkaz v pláne obnovy a odolnosti Fínska – P3C1R2)	Cieľom reformy je podporiť zamestnanosť odstránením demotivácie starších ľudí pracovať a zmierniť cielené prepúšťanie starších zamestnancov.	1. Do 2. štvrťroka 2023: Nadobudnutie účinnosti zmien zákona o zabezpečení v nezamestnanosti týkajúcich sa postupného zrušenia dodatočných dní zabezpečenia v nezamestnanosti, ako sa uvádza v míľniku 80.	Úspešné splnenie príslušného míľnika 80 plánu obnovy a odolnosti
Príprava reformy sociálnej a zdravotnej starostlivosti na podporu vykonávania záruky starostlivosti (Existujúce opatrenie z plánu obnovy a odolnosti: odkaz v pláne obnovy a odolnosti Fínska – P4C1R1)	Cieľom tohto opatrenia, ktoré je súčasťou prípravy reformy sociálnej a zdravotnej starostlivosti, je zlepšiť dostupnosť zdravotníckych a sociálnych služieb podporou vykonávania záruky starostlivosti.	1. Do 3. štvrťroka 2021: Nadobudnutie účinnosti pôvodného právneho rámca, ktorým sa zriaďujú oblasti starostlivosti o kvalitu života (okresy poskytujúce služby na zlepšenie kvality života) a reformuje sociálna a zdravotná starostlivosť a záchranné služby, ako sa uvádza v míľniku 133 2. Do 1. štvrťroka 2023: Nadobudnutie účinnosti dodatočného právneho rámca, ktorým sa dokončuje zriaďovanie oblastí starostlivosti o kvalitu života (okresov poskytujúcich služby na zlepšenie kvality života) a reforma sociálnej a zdravotnej starostlivosti a záchranných služieb, ako sa uvádza v míľniku 134 3. Do 2. štvrťroka 2023: Operacionalizácia regionálnych oblastí starostlivosti o kvalitu	Úspešné splnenie príslušných míľnikov 133 a 134 plánu obnovy a odolnosti

			života (okresov poskytujúcich služby na zlepšenie kvality života) s kapacitou prevziať zodpovednosť za organizáciu sociálnych, zdravotníckych a záchranných služieb, ako sa uvádza v míľniku 134	
Zavádzanie digitálnych inovácií v oblasti sociálnej a zdravotnej starostlivosti (Existujúce opatrenie z plánu obnovy a odolnosti: odkaz v pláne obnovy a odolnosti Fínska – P4C1I4)	Cieľom tejto investície je poskytnúť digitálne riešenia na podporu rozvoja sociálnych a zdravotníckych služieb a podporiť zavedenie záruky starostlivosti.	1.	Do 4. štvrťroka 2025: Zvýšenie podielu obyvateľstva využívajúceho elektronické služby v oblasti sociálnej a zdravotnej starostlivosti z 26 % (východisková hodnota v roku 2020) na 35 %, ako je uvedené v míľniku 139	Úspešné splnenie príslušného míľnika 139 plánu obnovy a odolnosti
Investície do nových energetických technológií (Existujúce opatrenie z plánu obnovy a odolnosti: odkaz v pláne obnovy a odolnosti Fínska – P1C1I2)	Príspevok k cieľu Fínska dosiahnuť uhlíkovú neutralitu do roku 2035 stimulovaním zavádzania nových čistých technológií na výrobu a využívanie energie	1. 2. 3.	Do 4. štvrťroka 2021: Uverejnenie prvej výzvy na predkladanie žiadostí o investície do nových energetických technológií, ako sa uvádza v míľniku 6 Do 4. štvrťroka 2023: Udelenie všetkých grantov na investície do energetických technológií, ako je uvedené v míľniku 7 Do 2. štvrťroka 2026: Ukončenie najmenej štyroch podporených projektov, ako je uvedené v cieli 8	Uspokojivé plnenie príslušných míľnikov a cieľov 6,7 a 8 plánu obnovy a odolnosti
Nízkouhlíkový vodík a zachytávanie a využívanie oxidu uhličitého (Existujúce opatrenie z plánu obnovy a odolnosti: odkaz v pláne obnovy a odolnosti Fínska – P1C2I1)	Cieľom investície je podporiť rozvoj výroby a uskladňovania čistého vodíka v komerčnom meradle.	1. 2. 3. 4.	Do 4. štvrťroka 2021: Uverejnenie prvej národnej výzvy na predkladanie žiadostí o podporu na výrobu a využívanie vodíka s nízkymi emisiami, ako aj na zachytávanie a využívanie oxidu uhličitého, ako sa uvádza v míľniku M16 Do 4. štvrťroka 2025: Vykonávanie dohody Do 2. štvrťroka 2026: Ministerstvo dokončilo investíciu uvedenú v míľniku 17 Do 2. štvrťroka 2026:	Uspokojivé plnenie príslušných míľnikov a cieľov 16, 17, 18 a 18a plánu obnovy a odolnosti

			Právne dohody podpísané s konečnými príjemcami, ako je uvedené v cieli 18 5. Do 2. štvrťroka 2026: Prevod 127 000 000 EUR do spoločnosti Business Finland, ako je uvedené v míľniku 18a	
Opätovné použitie a recyklácia kľúčových materiálov a vedľajšieho priemyselného toku (existujúce opatrenie plánu obnovy a odolnosti: odkaz v pláne obnovy a odolnosti Fínska – P1C2I3)	Cieľom opatrenia je podpora obehového hospodárstva, v ktorom sa opätovne používajú a recyklujú vedľajšie priemyselné a odpadové toky a iné kľúčové materiály, ako sú batérie, plasty, textil, obaly, elektrické a elektronické zariadenia, stavebné a demolačné materiály.	1. Do 4. štvrťroka 2021: Uverejnenie prvej výzvy na predkladanie žiadostí o investičné projekty na podporu opätovného použitia odpadových materiálov a vedľajších tokov odpadu, ako je uvedené v míľniku 22 2. Do 4. štvrťroka 2023: Udelenie všetkých grantov na projekty opätovného použitia a recyklácie, ako je uvedené v míľniku 23 3. Do 2. štvrťroka 2026: Ukončenie najmenej desiatich podporených projektov, ako je uvedené v cieli 24	Uspokojivé plnenie príslušných míľnikov a cieľov 22, 23, 24 plánu obnovy a odolnosti
Balík finančných prostriedkov na výskum, vývoj a inovácie na podporu zelenej transformácie – popredné spoločnosti (Existujúce opatrenie z plánu obnovy a odolnosti: odkaz v pláne obnovy a odolnosti Fínska – P3C3I1)	Cieľom investície je podporiť (prostredníctvom schémy riadenej spoločnosťou Business Finland) partnerstvá a ekosystémy medzi spoločnosťami a inými výskumnými organizáciami, ktoré posilňujú konkurencieschopnosť podnikov a zvyšujú efektívnosť činností v oblasti výskumu a vývoja.	1. Do 2. štvrťroka 2022: Uverejnenie výzvy na predkladanie žiadostí o projekty popredných spoločností, ako sa uvádza v míľniku 100 2. Do 4. štvrťroka 2023: Udelenie piatich grantov na projekty popredných spoločností, ako sa uvádza v cieli 101 3. Do 4. štvrťroka 2025: Dokončenie 90 % projektov popredných spoločností, ako sa uvádza v cieli 102	Uspokojivé plnenie príslušných míľnikov a cieľov 100, 101 a 102 plánu obnovy a odolnosti
Investície do energetickej infraštruktúry (Existujúce opatrenie z plánu obnovy a odolnosti: odkaz v pláne obnovy a odolnosti Fínska – P1C1I1)	Cieľom investície je zlepšiť rámcové podmienky na prilákanie investícií do čistej energie so zameraním sa na integráciu energetických systémov, uskladňovanie energie a dopravu. Investíciami sa podporujú projekty, v ktorých sa podporuje výstavba	1. Do 4. štvrťroka 2021: Uverejnenie prvej výzvy na predkladanie žiadostí o projekty týkajúce sa energetickej infraštruktúry, ako sa uvádza v míľniku 3 2. Do 4. štvrťroka 2024: Udelenie všetkých grantov na investície	Uspokojivé plnenie príslušných míľnikov a cieľov 3, 4 a 5 plánu obnovy a odolnosti

	energetickej infraštruktúry s týmto zameraním: I) elektrizačné sústavy e a prenosová kapacita elektrickej energie; II) investície do integrácie energetických systémov a výroby, prenosu a využitia prebytočného a odpadového tepla v sieťach diaľkového vykurovania; III) preprava nízkouhlíkových plynov vrátane vodíka, bioplynu a biometánu.		do energetickej infraštruktúry, ako je uvedené v míľniku 4 3. Do 2. štvrťroka 2026: Ukončenie najmenej štyroch podporených projektov, ako je uvedené v cieli 5	
Úpravy funkcií a postupov zriadených okresov poskytujúcich služby na zlepšenie kvality života (sprievodná reforma plánu obnovy a odolnosti P4C1R1)	Tieto opatrenia majú zabezpečiť primerané poskytovanie služieb a zároveň správne finančné riadenie	1.	Do 2. štvrťroka 2024: Konzultácie so zainteresovanými stranami týkajúce sa príslušných opatrení, ktoré umožňujú najmä: i) úpravy počtu zamestnancov v ústavnej starostlivosti a zmeny v špecializácii zamestnancov; ii) úpravy poplatkov klientov za zdravotnú starostlivosť a iii) objasnenie rozsahu pôsobnosti a posúdenie vplyvu zákona o službách pre osoby so zdravotným postihnutím. 2. Do 4. štvrťroka 2025: Vypracovanie plánov jednotlivých okresov poskytujúcich služby na zlepšenie kvality života vrátane: i) lepšieho využitia priestorov a siete služieb; ii) širšieho využívania centralizovaného obstarávania; iii) posilnenia hospodárskej súťaže vo verejnom obstarávaní. 3. Do 4. štvrťroka 2025: Nadobudnutie účinnosti príslušných legislatívnych zmien týkajúcich sa povinností okresov poskytujúcich služby na zlepšenie kvality	Kroky 1, 2 a 4 i): Podávanie správ orgánmi. Kroky 3 a 4 ii): Nadobudnutie účinnosti príslušných legislatívnych zmien.

		života, ako sú • minimálne počty zamestnancov v ústavnej starostlivosti a zmeny v špecializácii zamestnancov; • poplatky zákazníkov za zdravotnú starostlivosť. 4. Do 4. štvrťroka 2026: i) náprava deficitov v okresoch poskytujúcich služby na zlepšenie kvality života, ktoré sa nahromadili od roku 2023; a ii) zvýšenie efektívnosti služieb zefektívnením rozsahu služieb v špecializovanej zdravotnej starostlivosti.	
Komplexná reforma sociálnej pomoci (nové opatrenie)	Cieľom opatrenia je zlepšiť motiváciu pracovať objasnením podmienok na získanie sociálnej pomoci a upraviť jej výšku na základe objektívnych okolností týkajúcich sa príjemcu sociálnej pomoci.	1. Do 3. štvrťroka 2025: Posúdenie vplyvu dokončené 2. Do 3. štvrťroka 2025: Konzultácie so zainteresovanými stranami dokončené 3. Do 4. štvrťroka 2025: Hlasovanie o právnych predpisoch	Krok 1 a 2: Podávanie správ zo strany orgánov Krok 3: Nadobudnutie účinnosti právnych predpisov, ktorými sa objasňuje poskytovanie sociálnej pomoci
Komplexná reforma sociálneho zabezpečenia a model jednotnej dávky (nové opatrenie)	Cieľom opatrenia je zaviesť systém založený na jednotnej sociálnej dávke, aby sa sprehľadnil a zjednodušil systém sociálnych dávok a aby sa lepšie identifikovali osoby, ktoré majú nárok na podporu.	1. Do 3. štvrťroka 2025: Posúdenie vplyvu dokončené 2. Do 3. štvrťroka 2025: Konzultácie so zainteresovanými stranami dokončené 3. Do 4. štvrťroka 2025: Hlasovanie o právnych predpisoch	Krok 1 a 2: Podávanie správ zo strany orgánov Krok 3: Nadobudnutie účinnosti právnych predpisov, ktorými sa zavádza jednotná sociálna dávka

V Štrasburgu

Za Radu
predseda/predsedníčka